

“Arbetets själ”

ett kulturprojekt
på akutmottagningen lasarettet i Motala
2005 - 2006

Foto och grafisk design: Eva Fornåå
copyright:
Musik: Karin Höghjelm
Dikter: Kristina Olsson
Foto & text: Eva Fornåå
Dokumentation av projektet Arbetets själ
Akutmottagningen LiM
Projektägare: Kommunal sek. 11
2006

Vi går till arbetet.

Vad ser vi, vad hör vi, vad känner vi?

Vi får vår lön varje månad och det är ganska enkelt att mäta arbetsmomenten, ljudnivån, antalet steg. Det går t.o.m att kartlägga varje gen i det mänskliga DNA:t.

Men ska vi beskriva resten, det andra, sinnesintrycken, kamratskapet, kärleken.

Det som ger mening och sammanhang i livet så väl som i arbetet. Då är det genom kulturen vi kommer närmast.

Arbetets själ

Ett kulturprojekt som genomfördes på akuten, Lasarettet i Motala 2005-2006. Fyra konstnärer inom konstarterna dans, musik, litteratur och bildkonst utforskade akutmottagningen och arbetet där.

Vad fanns det för ljud och klanger, hur såg rummen ut, rörelserna och kroppsspråket, vilka var orden och vad förmedlade de tillsammans för stämningar och känslor. Det blev en sinnenas upptäcktsfärd för både konstnärer och personal.

Konstnärernas erfarenheter utmynnade i en föreställning och en utställning på Folkets Hus i Motala den 29 maj 2006.

Från skepsis till succé

Akutmottagningen blev en självklar arbetsplats för detta spännande kulturarbete. Vi visste egentligen inte vad som skulle hända. Men vi kan klart konstatera att det har påverkat personalen på akutmottagningen. Det har varit ett spännande inslag i vardagsarbetet och personalen har fått ett vidgat perspektiv på sitt arbete. Att se och höra sitt arbete gestaltat genom rytm, ljud, sång, musik, dans och bilder har varit en helt ny positiv upplevelse för personalen.

På akutmottagningen möts många människor i olika situationer. Man arbetar ihop, man möter glädje och sorg, akuta situationer där alla sätts på prov, stress, lugn, väntan och oro. Denna känsla fick man som utomstående uppleva genom föreställning som gavs av de fyra konstnärerna som varit på akutmottagningen. Personalen har upplevt tiden tillsammans med kulturarbetarna som positivt då man blivit sedd och uppmärksammas på ett annorlunda sätt. Vill tacka alla som deltagit i detta kulturarbete som varit ett mycket spännande inslag i vardagen.

Maj Karlsson Kommunal Östergötland sekt.11

I september 2005 började konstnärerna samla intryck , de gick med personalen och följde deras arbete. En av konstnärerna började skriva dagbok om sina upplevelser på akuten. Den fick ligga i fikarummet så att även personalen kunde läsa den. Efter ett tag började också de göra anteckningar om sina tankar och upplevelser. Här följer några utdrag ur dagboken.

Dagboken, Akuten den 13 oktober 2005

"Klockan är strax efter sex på kvällen och det lyser på akuten, det gör det jämt. Dygnet runt, varje dag, året om. Människor blir sjuka och skadade hela tiden. Ambulanserna kommer och åker. Det tar aldrig slut, bara fortsätter, som själva livet.

I dag tittade vi i katastrofparmen, här måste det vara ordning även på katastroferna!"

/Eva, konstnär

Dagboken den 10 mars 2006

"Häromdagen kämpade jag med en liten 9-åring som brutit benet. Hon hade så ont, så ont men ville inte bli stucken! Efteråt när nålen satt på plats och hon hade fått morfin, log hon med hela kroppen och ansiktet och tackade för hjälpen! Det var nästan så jag blev barnkär." /personal

Dagboken den 11 november 2005

"I natt fick jag en utskällning för att LiM-akuten inte kunde ta akuta bukar Precis som om det är jag som fixat nedskärningarna."
/personal

Dagboken den 8 februari 2006

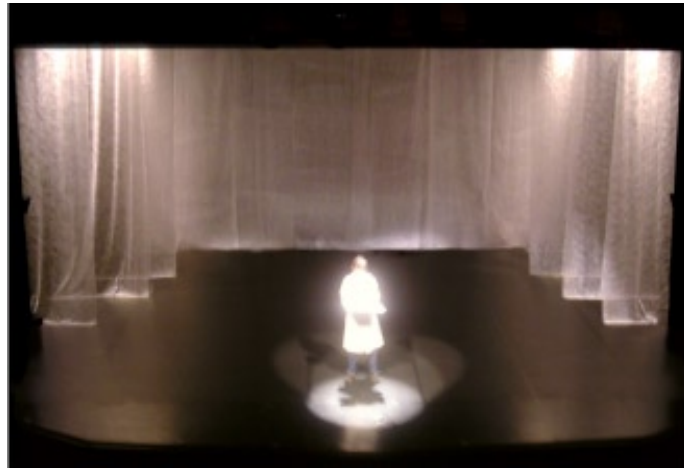
"Filosofiska kvarten...vilket jobb egentligen. Så många människor som passerat revy, så många man berört. Tvättat, torkat, klappat, hållit i hårt, bara hållit i handen, skrattat med, slutit ögonen på... Några man alltid minns, många man aldrig mer tänker på, ett fåtal som man avskyr. Så många öden man hört och sett. Nu är det slut med filosofin, nu ska jag se repriserna på Lost."
/personal

Dagboken den 26 januari 2006 (natt)

"Ibland känns det som om lasarettet lever ett eget liv, särskilt tydligt blir det på natten. Apparaterna står på stand by, sängarna är tomma. Lasarettets egna ljud framträder. Fläktljuden, ljud från avlopp och vattenrör, ljudet från de få lysrör som fortfarande är på. Andningen, magljuden, hjärtljuden... Det slår mig, sjukvårdsapparaten är trots all sin teknik och apparater ingen apparat utan en organism...sjukvårdsorganismen!" / Eva, konstnär

Bilder och texter från föreställningen
Arbetets själ
den 29 maj 2006 på Folkets Hus i Motala

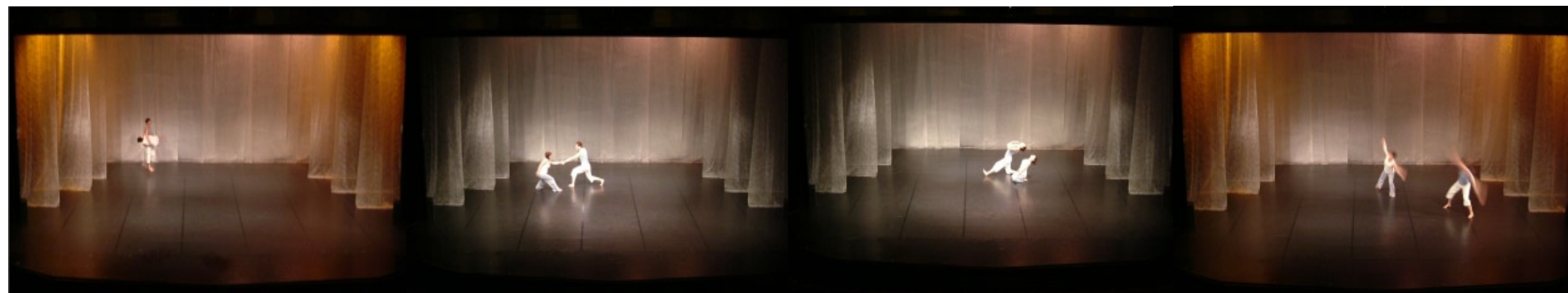

Text och textläsning: Kristina Olsson
Musik och sång: Karin Höghielm
Scenografi och ljus: Eva Fornåå
Koreografi: Sophia Larsson.
Dans: Sophia Larsson och Hanna af Kleen

Ljudperformance, Karin Höghielm

"Beröring II" Dans : Sophia Larsson och Hanna af Kleen

"Beröring I" dans och koreografi: Sophia Larsson

Nu kommer en man med bröstsmärtor
Nu kommer en kvinna med andningssvårigheter
och herregud så mycket pengar hon har med sig
Har hon sprättat upp madrassen?
Kom, du är mitt vittne
Vi måste räkna, bunt efter bunt
och stoppa in alltihop i kassaskåpet
Nu kommer en man som är förvirrad
Nu kommer en gammal kvinna som har ramlat
på servicehuset
och en annan kvinna som har ätit för många piller
en kvinna som har ont i magen
och en man som har sågat sig i fingret
i sitt hobbyrum i källaren

Nu har vi patienter i korridoren

Ur dikten "Vi är de vitklädda" av Kristina Olsson

"Väntan" musik och sång: Karin Höghielm

LARMET
Vi springer
nu kör vi säng
springer med stickvagn
ryck in här
nålar
elektroder
sladdar, slangar
den gröna kurvan
rätt skåp
siffrorna
vårderna
instrumenten
blodtrycket

det är bara hon
hon som ligger i sängen
som inte ser oss nu
som kanske ser oss

ingen annan finns

Ur dikten "Jag har en kanin" av Kristina Olsson

"Lindang" Karin Höghielm och Hanna af Kleen
Musik: Karin Höghielm

Ni liknar änglar
i era vita kläder
och ljusblå
och jag såg en blå doktor
han såg ut som en champinjon
han kom uppifrån och hjälpte till
Jag kunde inte skratta då
jag hade så ont

Jag kunde inte äta tårta heller
men ni ska få
prinsesstårta och citrontårta
gräddtårta och marängtårta
frukttårta
mandeltårta
operatårta, mockatårta, och dajmtårta
och sachertårta med en stor klick
vispad grädde

Ur dikten "Ni är änglar" av Kristina Olsson

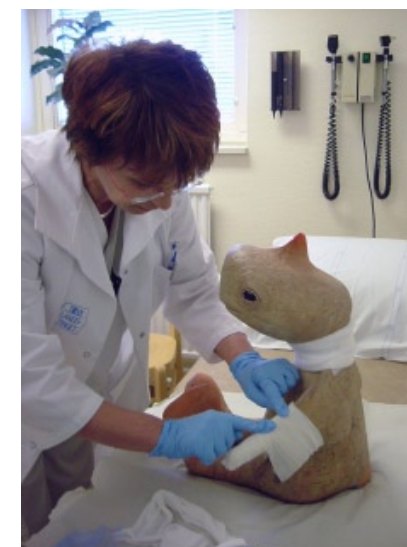
Utställning i Galleri Ett:

"Vi är de vitklädda"

En betraktelse i ord och bild
om människorna och arbetet
på akutmottagningen LiM.

Text: Kristina Olsson

Skulptur & foto: Eva Fornåå

Undersköterska Marianne gipsar Gurtill

Foto: Ann-Sofie Öman

Deltagande konstnärer, från vänster:

Eva Fornåå, bildkonstnär.

Karin Höghielm: kompositör och vokalist.

Kristina Olsson: författare.

Sophia Larsson: koreograf och dansare.

Sophia Larsson, koreograf och dansare.

Utbildad danspedagog på Danshögskolan i Stockholm. Har även studerat på Kulturama samt Laban Centre i London. Sophia Larsson arbetar främst med modern och nutida dans. Hon har varit verksam som koreograf sedan 1998 främst genom sitt eget danskompani Undoo. I flera år har hon arbetat med Linköpings dansfestival.

Karin Höghielm - kompositör och vokalist.

Född på Gotland, bor i Stockholm, med fritidshus i Ödeshög.

Har under många år komponerat producerat och framfört sin musik tillsammans med olika konstformer. Flera egna musikföreställningar, konserter och performances. Skivorna *Apocryphal* 1999 och *Fabra* 2004. Har även komponerat musik för Östgöta kammarkör. Med rösten i centrum rör sig Karin Höghiels musik mellan medeltid och avantgardism.
www.karinhoghielm.com

Kristina Olsson, författare.

Född i Ankarsrum 1952 och bosatt i Linköping sedan 1975.

Har skrivit romanerna *Tre små Rograr* 2000, *Alldeles röd* 2001 och *Det som ingen ska veta* 2003. Har samarbetat med konstnärer i olika projekt och skrivit dramatik för Östgötateatern. Kristina Olsson skriver också poesi. År 2002 fick hon Linköpings kommuns kulturstipendium.

www.kristinaolsson.com

Eva Fornåå, bildkonstnär.

Utbildad på Konsthögskolan i Umeå och bor sedan 1993 strax norr om Motala.

Eva Fornåå arbetar med många olika uttryckssätt och material. Exempel på hennes verk i Östergötland är skulpturen "Rabbit Crossing" vid Göta kanal i Söderköping.

Eva Fornåå har också verkat som konstkonsulent i Östergötland.

www.evaforanaa.com

Mer fakta om projektet Arbetets själ

Projektägare: Kommunal sek.11 i Motala.

Projektledning och administration: Gunilla Haga, Folkuniversitetet.

Deltagare förutom konstnärerna var personalen på akutmottagningen LiM.

Projektet finansierades främst av Kulturrådet och Landstinget i Östergötland.

Projektet stöddes också av : AF-Kultur, Motala Kommun, Folkuniversitetet, Kulturpoolen, Det Goda Livet, Kulturföreningen Kulturslussen, Kultur i vården.

Projektid: sept 2005 - maj 2006

Total projektbudget: 590 000:-

Initiativtagare till projektet: Gunilla Haga och Eva Fornåå.

I projektet ingick också två föreläsningar, öppna för alla:

”Hur kan regelbundet deltagande i kulturlivet främja hälsan?”

Töres Theorell, professor i psykosocial medicin, Karolinska institutet.

”Vårdandets konst och kultur i vården”

Carl-Magnus Stolt, professor i humanistisk medicin, Karolinska institutet.

Vill du veta mer om projektet, kontakta gunilla.haga@folkuniversitetet.se

Dagboken den 19 maj 2006

” ...och så till frågan om Arbetets själ, finns den? Och i så fall, hur ser den ut, hur låter den, vad ÄR den? Uppriktigt sagt, jag vet inte, men jag är ändå övertygad!

Ett STORT tack till personalen på akutmottagningen i Motala som generöst delat med sig av sina kunskaper och erfarenheter i projektet Arbetets själ.”

/Eva, konstnär

Motala 2006